

Stefna um námsaðlögun í GD

Inngangur

Dagana 14.-15. september árið 2020 gerðu þær Gunnhildur Harðardóttir og Svanhildur María Ólafsdóttir fulltrúar Menntamálastofnunar úttekt á starfsemi Grunnskóla Drangsness. Meðal þess sem kom fram í ytra mati var að setja þyrfti fram skráða stefnu um aðgerðir til að auka árangur nemenda og skjalfesta á formlegan hátt ásamt því að skrá í áætlanir hvernig tilhögun og framkvæmd námsaðlögunar er háttað í hverri námsgrein eða viðfangsefni.

Ýmislegt hefur verið gert á undanförunum árum til þess að halda utan um og fylgjast með árangri nemenda. Skráning í *Lesfimi* hefur verið frá upphafi skimunarinnar, *Orðarún* lögð fyrir árlega ásamt *Aston Index* og öðrum skimunum sem gefa getið vísbendingar um árangur nemenda s.s. eins og *Læsi 1 og 2*. Verkefnavikur eru þrjár á skólaárinu en þá fer fram námsmat auk þess sem reglulega er staða nemenda metin með ýmsum hætti. Öll próf og kannanir eru varðveittar í skólanum eins og lög gera ráð fyrir og á reglulegum fundum kennara er námsstaða hvers og eins rædd og gripið til aðgerða þegar þörf þykir í samráði við foreldra. Samráðsdagar eru a.m.k. tveir yfir skólaárið, í lok haustannar og í lok miðannar. Samráðsdagar eða vikur eru ætlaðir til þess að fara yfir gang námsins, líðan nemenda og hvað það sem getur eflt hann og stuðlað að sem bestum árangri í námi og skólastarfi. Nemendur eru hvattir til þess að fara yfir árangur sinn á þessum fundum og í lok hverrar verkefnaviku ásamt því að kortleggja hvar skórinn kreppir að og setja sér markmið í samstarfi við kennara t.d. í *Lesfimi*.

Hér á eftir fylgir stefna skólans í námsaðlögun og aðgerðum til að auka árangur nemenda. Stefnunni er ætlað að halda utan um þessa þætti skólastarfsins með betri hætti en verið hefur, veita starfsfólki skólans leiðsögn auk þess að tryggja að góður árangur náist jafnt í námi sem líðan nemenda.

Námsaðlögun

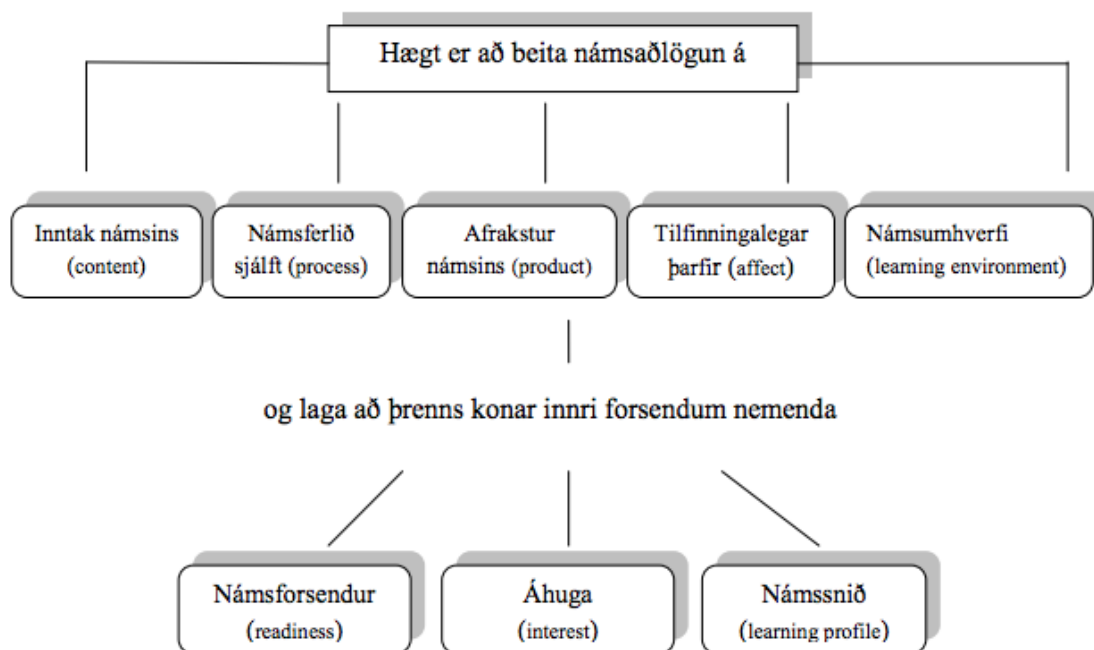
Í skólanum er námsaðlögun í stöðugri þróun eða í samræmi við samsetningu nemendahópsins, í litlum skóla er sveigjanleikinn mikill og boðleiðirnar stuttar.

Hugtakið *námsaðlögun* má skýra á ýmsan hátt en í bókinni *Aukin gæði náms* kemur eftirfarandi skilgreining fram: „Námsaðlögun miðar að því að koma á varanlegu skipulagi þar sem allir nemendur hafa sem jöfnust tækifæri til að ná árangri í námi án þess að vera dregnir í dilka eftir þekkingu, færni, skilningi eða námsgetu“ (Rúnar Sigþórsson og fl., 1999, bls. 179). Ýmsar leiðir eru færar til þess að tryggja nemendum jöfn tækifæri og virka námsaðlögun í allri kennslu. Í eftirfarandi töflu koma fram helstu þættir námsaðlögunar og leiðbeiningar til kennara.

Námsaðlögunarþættir	Hlutverk kennara
Geta nemenda	Notar fjölbreyttar leiðir til að hjálpa nemendum með nám sitt og gerir sér grein fyrir ólíkum þörfum og getu nemenda
Gæði ofar magni	Aðlagar verkefni að þörfum nemandans í stað þess að breyta magni verkefnanna ásamt því að fá nemandanum verkefni sem bæta við þekkingu hans
Námsmat	Metur með fjölbreyttum leiðum, námsgrunn* nemenda, áhugasvið þeirra og námsnið
Mismunandi nálgun á innihald, ferli og afurð	Einstaklingsmiðað innihald, ferli og afurð og miðar kennslu að því hvað og hvernig nemendur læra ásamt því hvernig þeir sýna þekkingu sína
Þarfir nemanda	Gerir námið áhugavekjandi og hugar að árangursríkum leiðum til þess að ná til nemenda - námið skipti máli. Tryggir að námið byggi á fyrri þekkingu og greini skilning/þekkingu nemanda á viðfangsefninu í upphafi kennslunnar
Sveigjanleiki í skipulagi	Greinir hvaða skipulag hentar best til þess að miðla námsefni - í hópi, einstaklingslega o.s.frv.
Samhengi	Aðlagar námsefnið stöðugt að þörfum nemenda og fylgist með því hvernig nám á sér stað hjá þeim - skilur mikilvægi þess að staldra við og skoða hvaða aðferðir tryggja bestan árangur og líðan hvers og eins í nemendahópnum
Námsgreining	Kortleggur styrkleika og veikleika hvers nemenda og leggur mat á hvert sé aðal markmið með náminu fyrir hvern og einn

*þ.e. hver er geta nemandans og hversu reiðubúinn er hann til að takast á við námið.

Eftirfarandi fimm þættir í kennslu eru hafðir að leiðarljósi fyrir kennara í námsaðlögun nemenda.

(Tomlinson og Strickland, 2005, bls. 6-7).

*Námssnið nær yfir heildarmynd nemandans sem tekur til hvaða námsaðferðir hann/hún/hán kýs, styrkleika og veikleika og mótast af námsaðferðum, greind, menningu o.s.frv.

Í Grunnskóla Drangsness hafa ýmsar leiðir verið farnar sem styðja við virka og árangursríka námsaðlögun. Nemendur hafa fengið tækifæri til að setja sér persónulegar áætlanir í samvinnu við kennara, þar sem ofangreindir þættir eru hafðir til hliðsjónar, þ.e. námsforsendur, námssnið og ekki síst áhugasvið nemandans. Þar sem um fámennan skóla er að ræða hefur kennurum reynst auðvelt að miða kennslu við þarfir hvers og eins. Nauðsynlegt er að tryggja öfluga starfsþróun í kennarahópnum og leggja á það ríka áherslu að kennarar fái tækifæri til að auka þekkingu sína og færni í fjölbreyttum kennsluaðferðum s.s samvinnunámi og heimspekilegri nálgun svo eitthvað sé nefnt. Símenntun og starfsþróun skal taka mið af samsetningu nemendahópsins og lögð áhersla á að kennarar auki færni sína á sviði kennslu í fjölmenningslegum nemendahópi.

Í jafnréttis- og mannréttindaáætlun Grunnskóla Drangsness kemur m.a. fram að allt námsefni í öllum námsgreinum eigi að skoða og meta út frá jafnræðissjónarmiði og að tryggja eigi jafna stöðu nemenda hvað námsmat varðar og greina reglulega niðurstöður námsmats út frá kyni, uppruna og fleiri breytum.

Áhersla er á að nýta tæknina sem best til þess að auðvelda nemendum námið m.a. með notkun talgervla, á skólaárinu 2023-2024 hefur talgervlum verið komið upp í nemenda tölvum og ber kennurum að leiðbeina nemendum hvað varðar forrit og annað sem styðja við árangursríkt nám og bæta bæði líðan og námsstöðu nemenda. Foreldrum og forráðamönnum skal einnig kynntar þær leiðir til þess að bæta árangur nemenda og leiðbeina þeim eftir bestu getu svo heimanám gangi vel og sé sem árangursríkast. Að lokum eru hér nokkur markmið sem stefnan er að ná fyrir lok skólaársins 2024-2025

- Bjóða foreldrum upp á námskeið um námsaðlögun og árangursríkar leiðir til þess að styðja við nám sinna barna
- Starfsfólk skólans fái aukna fræðslu um námsaðlögun og leiðsögn um hvernig best megi tryggja virka námsaðlögun
- Vinna að því að skapa námsumhverfi sem ýtir undir vellíðan nemenda og áhuga þeirra á náminu

Þessi stefna var lögð fyrir skólaráð veturinn 2023-2024 og tekur gildi 1. apríl 2024. Stefnan er endurskoðuð annað hvert ár, næst haust 2026.